

21. gada-gahjums.

Mahjas weesis.

Maksa ar preehntifchann
par patti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Maksa bes preehntifchannas
Nihga:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teef isdohz fest-
deenahm no p. 12 fahlobi.

Maksa
par fludinashann:

par weenas fleijas smaltu
rakstu (Berit-) rindu, jeb
to weeru, ko tahba rinda
centem, maksa 10 kap.

Kedatzi ja un effpedizija
Nihga,

Ernst Plates bilshu- un
grahmanu- drulatawa pee
Pehtera basnizas.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpashneekis un apgahdatajs.

Mahjas weesis isnahk ween reij pa nedetu.

Nr. 7.

Sestdeenä 14. Februari.

1876

Wisu augstakais pasludinajums.

Mehs no Deewa schelastibas wisu Kreemu Keisars un Pat-
waldneeks, Pohlu Zahrs, Binusemes leelfirsts u. t. pr. u. t. pr.
daram Saweem ustizigeem pawalstneekem sinamu:

Tam wifuspehzigam Deewam patizis, Muhju lohti mih-
loto mahju, leelfirsteni Mariju Nikolajewnu, pee fewis aizinahk.

Winas Keisarijka Augstiba aishahja us muhshigu dufu tai
9ta Februari pehz ilgas grehtas flimoshannas jawä 57ta
dshwibas gada. Wipeem Muhju ustizigeem pawalstneekem
no schi behdiga atgadijuma sinu dohdami, Mehsh tai pah-
leezinashannä paleekam, ka wini pee tahs skumibas, kas Muhju
Keisarijkan naimam nolikufe, dahibu nems un jawas sarjulgas
luhghannas dehl aishahjufchas leelfirstenes dwehfeles lablah-
shannohs ar muhju luhghannahm jaweenohs.

Dohzts Behterburgä tai 9ta Februari 1876ta gada pehz
Kristus peedfimshannas un 21ma gada muhju waldischannas.

Originalraksta no augsta Keisara Majestetes pascha rohkas
paralshits „Aleksander.“

Kahdits.

Jaunatahs sinas. Telegrafa sinas.
Selschjemes sinas. No Behterburgas: muhju augsta Keisara wahroi.
No Nihgas: pah general-gubernatora kanzeleju. No Strundas: fleplawibas
darbs. No trohna G. . . . pagasta: dajchadi nedarbi. No Dohbeles apga-
bala: pah tureenas jaundibinato bischu beedribu. No Lihwbehesjes: dseeba-
shannas beedribas gada swebitli. No Kubigas: jauna sinagoge. No Wero
pilssehtas: lauschu musinashanna.

Ahrjemes sinas. No Bahzijas: ultamontanu awises, — kardinals
Ledochowshu. No Nihnas: Pehneeschu aiseeschanna us Kubas falu un wehgru
buhshanna.

Kanzineeks us pilssehtu, jeb is labahm launas deenas. Preechshrafltu preechsh
Wiseemes lautu stohlshu no Ewangelistkas-Lutheristkas tizibas. Atbilde us
„Istaidrojuma“ neshaidrumem, Sam-Kempu basnizas leeta. Gewehrojums.
Dshelsheta brauzeni. Atbildes.

Pe elikumä: Lames talejs. Graudi un seedi.

Jaunatahs sinas.

No Behterburgas. Ka tureenas awises sino, tad zaur
Wifaugstako pawehli no 9ta Janwara ir aishleegts trakteerds
ishahrt Keisara un wina familijas lohjektu bildes jeb portretes.

— Ka tahda zita Kreemu awise (Русск. муръ) sino,
tad ar sweineezibu jeb sweiju beidsama laika wairs ta newei-
zotees ka fenat. Seemelos walsiwju-, rohau- un silku-sweija
tagad atrohdotees pa leelalai datai Norwegeeschu rohläs;
sweija Kaspijas juba, lai gan wehl Kreemu rohläs, ihsti ne-
plankstohk un tamdehl wajadsetu gahdaht sweijoshannas wei-
zinashannu; tapat neteeloht peenahlami ishleetata sweijoshanna
Wolgas leelupi, kur sinu papilnam.

No Austrijas. Ungarijas brijwprahtigais bislaps Horwats
ishajjis, ka teefas-lauliba buhtu peenemama. Schi ishajishanna
pee Austrijas ultramontaneem atradufe, ka jaw prohtams,
sichu pretofchannohs. Bet ar weentesigu pretofchannohs ultra-
montaneem nepeteek, wini brijwprahtigo bislapu Horwatu
rauga wifadi aishahrt, gan wina lamadami un gahnidami,
gan ari nepateejas sinas pah wina laudis ihpawidami, kas
winam lai gohdu laupitu.

No Spanijas. Ka rahdaks, tad Don Karloja deenas
jaw skaititas, kuras tas wehl warehs pawadish Spanijas
rohbeschäs. Lai winsh gan jawds isfludinajums jaka, ka
dshjuma us Madridi dohshotees un tur var kehniuru neme-
tishotees waldischannä, tad tahdeem fludinajumeem newar ti-
zeht, ja Karlistu buhshanna paschu eewehro, jo neween Don
Karlojs, ka winsh jaweem radeem un peederigeem rakstijis,
eshohk nodohmajis Spaniju atshakt, eekam wina kara-pulki
pahwareti, bet ari jaunatahs awishu sinas pastahita, ka Kar-
listi pawisam sakauti. Tä par prohwi teef no Estellas si-
nohts, ka Karlisti tikufchi is Estellas pilssehtas padshiti. Kar-
listi, eekam pilssehtu atshahjufchi, to breefmigi islawijufchi,
jo lawpishanna naw nekahda jauna buhshanna pee Karlisteem.
Tapat no zitahm weetahm nahk sinas, ka Karlisti waj nu
jaw ir padshiti jeb teef padshiti. Karlistu breefmigo kara-
dumpi war nu apshmeht jaw tiklab ka par paweigtu.

No Bosnijas. Bosnijas nemeerneeki islawufchi manjeshu
(pawludinajumu) pret Andrija'a preechshlikumu. Schini ma-
nifestä teef peerahdihits, ka Turku waldisa jaw fenakds la-
kos daschadas pahrlaboshannas un pahrgrohshshannas apshli-
jufe, bet jawu fohlijumu ne-eshohk ispidijufe un ja tagad
lahdi pahrgrohshjumi no Turku waldisas tiktu isdariti, tad
Turki, ka zerams, us dumpi fazeltahs. Sawa raksta beigäs
nemeerneeki ishaka, ka wini newarohk pee meera dohtees.

Telegrafa sinas.

No Konstantinopeles tai 11. Februari. Tas no Turku
waldisas ishaitais pawludinajums apshohla wifpahrigu peedoh-
shannu teem nemeerneekem, kas tshetru nedelu laika jawä
dshinteni pahnahk mahjäs. Waldiba wineem wehl apshohla
wina mahjas un basnizas list usbuhweht, un grif palihdshibu
wineem sneegt pee darba-eesahshshannas. Rohbeschu teefahm
teef pawehlehts, scho pawludinajumu nemeerneekem sinamu
darish.

Ceļšsēmes sūnas.

No Vēterburgas. Kā „Baldivas vēstnesis” sūno, tad muļķu angļu kungs un Keisars, Baltijas muišniezības veetneekus sanemdam, us teem ņahabūs wahrūs runajis, kas Latveeņu walodā tulkoņi tā ņlanetu:

„Es esmu Juhš pee Sewis aizinajis, lai Juhš no Manis paņha tohs eemeflus dņirdetu, kuru deht Es par derigu esmu atņinis, general-gubernatora waldischanas weetu Juhņu prowinzēs atzelt. Kā Man ņinams, tad ņchi isdarischanā daudņahrt ņazehluņe nerittigas apņpreeņchanas, kuras isņkraidohrt Es atradu par wajadņigu. ņchis ir ari tas eemeflis, kas Mani ņkubinajis, Jums isņlaidroht, ka Jums ņchini isdarischanā jits nefas naw redņams tā atjaunota ņihme (leeziba) no Manas uņtizibas. Tagadejā laika ir weetā general-gubernatora amats tikai wehl tahdōs leelōs widutņhōs, tā par peemehru Maņkawas, apgabalōs, kuri no pahrwaldischanas widus ihpaņchi attahli, jeb pehdigi tahdās Kreewijas dalās, kuru buhņchanas wehl kaut kahdā politikas ņinā ir ahrņahrtigas (abnorm).

Keweena no ņchihm isņazischanahm neņihmejahs uņ Baltijas gubernijahm. Juhņupadewiba un mihleņtiba uņ kahrtibu Man ir ņinams un wihu (Baltijas guberniju) ņawee- naņchana ar zitahm walņis dalahm dara, ka weena atņchirta administrazijas-forma preeņņch tahm ir leeta. Man, mani kungi, atņahktahm reiņahm gadijees, ņchihm prowinzehm isņazihrt Manu labpatihņchānu. Es uņtaupu preeņņch tahm wehl tahs paņchas juņchanas un usglabaju to labato peemihu no laika, kur ņchihš prowinzēs apmekleju!”

ņchōhs Keisariņkas Majestetes laipnigōhs wahrūs dņirde- juņcheem Baltijas muiņniezības weetneekem bija ta laime, isņazihrt Wina Majestetei ņawu wiņu ihņtato pateizibu, ka wineem ņchini reiņā tas brihdis atgadijees, ņawu nepahrgroh- ņamo pawalņneeku uņtizibu no jauna isņazihrt, tā ari par teem ņchehligeem wahrdeem, ar kureem Wina Majestetei patizis tahs ņaur Baltijas general-gubernatora waldischanas weetas atzē- ņchānu iszehluņchahs ruhpes isņlihdmahrt.

Wina Majestete, muiņniezības weetneekus atlaischōht wehl ņazija:

„Juhņu ruhpes ir beņ eemefla, Juhņu labklahņchanahs tapat manai ņirdei ruhpe, tā wiņu manu pawalņneeku lab- klahņchanahs.

Ceņņchīgu leetu ministeris, kas ņchē ir klahrt, wiņu to, kas Juhņu gubernijahm buhs derigs un tahs pee labklah- ņchanahs war weņt, darihs Man ņinānu pehz wiņai walņtei noliktas kahrtibas.

Es Jums, mani kungi, dohdu piluwaru, wiņu to, ko no manis esat dņirdejuņchi, paņtahņtiht wiņeem teem, kuru weet- neeki Juhš esat. Paņtahņtat teem ari, ka wini Manai ņirdei dahrgi, deht ta bruneneeku tikuma, ko tee no ņawee- ņentņcheem mantojuņchi un lihds ņchim laikam ņwehti uņ- glabajuņchi.”

No Rihgas. Kā jaw ņinojam, tad general-gubernatora kan- zelejas rakņti un aktes tiks nodohrtas wajadņigās weetas, jo ar general-gubernatora amata atzēņchānu ari atzelta wina kanzeleja. ņchi isdarischanā nodohrtā geheimrahrtam Wellem- ņchewam, kas tagad uņ Rihgu atbrauzis. Kā dņird, tad pee ņchihš paņchas reiņas ari pahņpreeđischoht, preeņņch kam un kahdahm teeņas eerikteh m waretu nū tulņchas palikuņchahs

rumes pili isleetaht. Wiņupirms tur dabuņchoht korteli Wid- ņemes gubernatora kungs, kam lihds ņchim nebija paņtahwiġs dņihwohlis. Nunā ari, ka domehnu-pahrwaldiba un regulee- reņchanas-komihija tur atradiņchoht ruhmi.

— Isġahjuņchā ņwehtdeenā Pawafaras beedriba noņweh- tija ņawūs gada-ņwehtkus Latw. beedribas namā. Pahņ Pa- wafaras beedribu runajohrt japeemin, ka winas beedru ņkailtis pagahjuņchā gada ņneedņees lihds 800.

— Pahņ isrihkoschanahm Latw. beedribas mahjā ņinojohrt jaņaka, ka ņcho ņwehtdeenu, tai 15tā Febuvari buhs humori- stigs wakars; tad nahkoschā nedelā, tai 19tā Febuvari, tapat tā ziteem gadeem, tiks ņwineti gada-ņwehtki un deenu pehz tam, tai 20tā Febuvari buhs konzerte.

No Strundas (Kursēmē). Kā mums teel ņahņtihts, tad tahds grehlu darbs notizis: Diwi wihi dņehruņchi Strundas krohgā. Kahdu laiku krohgā bijuņchi, abi no krohga aigahjuņchi uņ mahjahm. Us zela weenam tahs dohmas prahtā nahlu- ņchas, ka wina beedrim eņohrt daudņ naudas un ņcho naudas daudsumu eelahrodams wiņņch ņawu beedri noņitis. Noņistant bihs lihdsā ņuns, bet tas pee ņawa ņaimneeka lihla nepalizis, bet aistezejis lihdsā ņlepkawam uņ mahjahm. Mahjās pah- nahjis, jiti laudis brihnijuņchees, kur kaimihu ņuni wiņņch dabujis. ņchis ņaka, ka neņinoht, kur ņuns radees. Kad noņisto atrada, tad ņahka uņ mineto ņlepkawu dohmaht un ņlepkawa pee isņlauņņhinaschanas ari neleedņees, ka ņlepkawibu isdariis.

No krohna E. . . . . pagasta atrohdam eelņch „Latw. aw.” pahņ kahdā ņaimneeka dehlu ņchahdu ņinu: „Nefen at- pakat kahdā ņwehtdeenā minetais ņaimneeka dehts ņawahņis wehl daudņ zitus krohga brahņliņchus un aigahjuņchi E. . . . . muiņchas krohgā uņ balli, tur labi ņadņehruņchees, ņahluņchi ar muiņchas kalpeem kantees un israhwuņchi naņchus no kaba- tas, ar kureem breeņmigi dascheem ņaņkrambajuņchi galwas un gihiņjus. Beidsōht J. . . . . mahju ņaimneekam, kas pee dirwju ņlendera ņahwejis un ņlatijees, weens no kahwel- ņcheem ar ņawu naņi aiņkampis, labo rohku un labas rohtas ihņņchi pawisam nogreestis, tā ka tik ahda ween wehl druņzin turejuņchā. Tē nu gan buhtu rasbaineeks ar ņaweeem beedreem labu algu dabujuņchi, bet dņird, ka ņaimneeks eņohrt par miņlo brandwihna glahņiti lahwees preehugtees un aiņmieņis wiņas ņahpes. Tā ņchahdas kriminal leetas paleel paņlehtas un palaidneeks grehlo drohņchi no jauna. Dhņes nedarbs. Zitā ņwehtdeenā tas pats kundņinņch aigahjis uņ neziņ tahtu krohgu tur lihds puņnaktei peedņehris, pahrgahjis mahjās un eegahjis ņaimes istabā un lausees ņawā neņchliņstibā ziteem wirņā. ņaimneeks isdņirdis, ņkrehjis raudņiht un isedams atradis pats ņawu dehlu. Tehws nu gan gribejis ņawu dehlu pahrmah- zihrt, bet dehts nehmees preti turetees un ņahjis pats ņawam tehnam doht par galwu, tā ka tehws newaredams nefur glahb- tees, noņkrehjis paņchā puņnakti uņ ohtrahm mahjahm pee pagasta wezaka, lai nahl lihdsēht ņawaldihrt. Tas nu atmahjis un eņohrt breeņnu behrtam ņaņehjuņchi kahjās un rohtas un nolikuņchi, lai guņ lihds rihtam, kur tad ņohlijuņchi weņt pee teeņas, bet dņird, ka mahņei palizis ņchehl un kluņam palaiduņe walam. Kur weens per un ohņes glauda, kas tur lai labs ihnahņ?

No Dohbeles apgabala. Sem Krohna Drufas-muiņchas ir tagad preeņņch Dohbeles apgabala biņchu-koņiju beedriba dibinajuņchš, kura tā leelahs Kursēmēs biņchu-koņpeju beedribas

pirma nodala no augstas Domeņu-ministerijas ir tapuse apstiprinata. Šai beedribai jo leelaki panahkumi gaidami wehl zaur to, ka winai ir wehlehts, ari par semlohpibas leetahm runah. Beedru fklaitis fneedsahs jaw lihds 20. Swehtdeen, tai 18. Janwari fch. g. fchi Kursemes bischu-lohpeju beedribas pirma nodala notureja fawus dibinaschanas-fwehtkus. Bes beedreem bij wehl leels pulks weefu fanahkufchi. Leelahs Kursemes bischu-lohpeju beedribas preekschneeks, G. Mather kungs fapulzi atklahja ar runu, kura winfch ifskaidroja, ka bischu-lohpschana, ka kreetnas tautas-faimneezibas preekschgahjeja, warohht augligam Dohbeles apgabalam preekschdeenās dauds labuma peeschkirt, — un ka tikai beedru famanigais un kreetnais prahts tas esohht, kas beedribu uf augstaku palahpeenu warohht pazelt un alahsch uftureht — wifai laulfaimneezibai fchahda waj tahda finā — par labu. Lai beedribā alahschin waldoht meers, kreetniba un weenprah-tiba. Behz fchihš runas wifai fapulzejušchees nodseedaja ar musikas pawadifchanu to kreewu tautas dseefnu: „Deews fwehti Keisaru x.“ Behzal tureja fchihš jaunahs beedribas preekschneeks K. Grünhof l. ihfu preekschlafifchanu par bischu-lohpschana. Wehlaki ifskaidroja kahds if weeseem garakā runā, ka medus-bite esohht weens no teem apbrihnojamateem un derigakeem kufstonifcheem. Jaw wifwezalds laikōs zilweki ar fawadu wehribu uf winas noraudifjušchees un pat fwehta bihele muhs atgahdinajohht uf winas brangeem ifdewumeem. Katris ffohlneeks simohht to biheles ifteizeenu, zaur lo apfohlitahs semes angliba tapohht apfihmeta, prohti: ka tur medus un peens pluhdis. Bij glufchi dabigi — tā zeenigs runatajs tablat runaja — ka zilweki, tiklihds wini medu un wafku par derigu atfina, raudfija tahdu dalu no meschu-bischu-fakrahjumeem preeksch fewis atnemt. Lai gan eefahkumā fchahda darbofchanahs ar leeleem gruhumeem, ja pat ar breef-wibahm bij faiftita, tad tomehr no tam ne-astahjahs. Lai no bitehm uf preekschu aifweenu jo wairaf waretu fawahkt, tad peespeedahs, tahs lihds ar ziteem derigeem mahjas-lohpeem, uf preekschu wairaf peekohpt. Zil tahlu no wezahm tautahm Romneeki tē nahkufchi, to redsam if Wirgila mahzibas-dsejas pahr semlohpibu. Schihš grahmatas zetorta un beidsama nodala stahsta pahr bischu-lohpschana. Wezahm tautahm, ka lehti dohmajams, nebij nelahdas fklaidras apkeribas no bischu dabas, wifmajaki no lahtigas bischu-lohpschanas un tatschu Wirgils ufwed fawā grahmatā pateefigus un derigus nolikunus preeksch kreetnas apeeschanahs ar bitehm. Schi grahmatā mums fklaidri deefgan peerahda, ka jaw tad bischu-lohpschana par tahdu paschu laulfaimneezibas waj mahkflas leetigu dalu tapuse atfihhta, ka semlohpiba, lohpu un lohku-audfinaofchana un lohpschana, no kam minetahs grahmatas trihs pirmahs nodalas runa. Ka tad nu ar bischu-lohpschana stahw? Gan mas tahdu laufchu, ihpafchi semlohpju, atroh-dahs, kas nebuhtu ari bischu-mihlotaji, jo gan drihs beeschi ween uf lauleem bischu-lohzius redsam. Bet ja waiza pehz bischu flahfchanahs un ifdewumeem, tad gandrihs weenumehr weenu un to paschu atbildi dabu: „Bites wairs negrib tā ka agraki ifdohtees.“ Un teefcham ari ifskatahs dauds apgabalds ar bischu-lohpschanas kreetnu darbofchanahs itin behdigi. Kur agraki fimteem bites atradahs, tur tagad beeschi ween gandrihs nemas wairs to naw, jeb tal tikai lohti mas. Dauds laufchu fchahdai atpakal-eeschanai leel to par wainu, ka mas laimes esohht; zaur wahrdeem ween reti laujahs no ka labala

pahrleezinatees; tikai kreetni pasihdinata bischu-faimneezibas mahziba eespehj wineem azis atdarisht — un netizigais tad tohp tizigs. Ka bischu-lohpschana tagad wairs naw til ifdewiga, ka fenalds gaddōs, to newar deemschehl leegt. Bet to eemesli pee tam newar par nelaimi faulahht; jo tas ir zehlees zaur semlohpibas augstaku palahpeenu. Kad kahds flawens bischu-lohpejs faka, ka bite ka kulturās preekschwehtnefis (preekschgahjejs) usnahht, bet pee augstas kulturās atkal atpakal dohdahs, tad tas ir ari pilnigi taifniba. Kahra IV. laika bij Wahzija bischu-lohpschana wehl stipri kahjas; no ta laika wina rahdahs aifweenu jo wairaf nihstohht un ihpafchi ar meschu-bischu lohpschanas beigfchanahs, kur daba gandrihs bes zilwezigas peepalihdsibas medu pasneedfa. Meschu-bischu lohpschanas weeta eestahjahs mahjas-bischu faimneeziba, kura zaur meschu nolihfchanu, plawu isnihzinaschanu, tihrumu eetaififchanu un zitahm buhfchanahm panihka un wehl ne fcho-deen naw kreetni pazehlufehs. Ja nu wehl jantajam, kas bischu-lohpschana uf tahdu pakrifchanu ihsti wedis, tad ja-atbild: Birmais eemeslis bij: amatneezibas un industrijas, ihpafchi tirgofchanas pazelfchanahs, pret lo bischu-lohpschanas masee panahkumi nelahda peemehribā nestahweja. — Ohtriis eemeslis: semlohpiba ar fawu preekschofchanu. Schi strah-daja diwlahrtiga finā pret bischu-lohpschana; pirmahrt tadeht, ka wina wairaf puhlinu un usmanibas pagehreja, ka ari dauds eenesigaka bija, — ohtrahrt tadeht, ka wina bites winu darbofchanā wairaf aiflaweja, ne ka tas preeksch kahdeem 30 waj 40 gadeem notika. — Trefchais eemeslis: wehlaka ne-apfiniga un nepeederiga apeeschanahs ar bitehm. Un ihpafchi fchis eemeslis pee bischu-lohpschanas panihkifchanas ir tas leelakais; — jo pee kreetnas bischu-lohpschanas ir wajjadfigs, ka finam bischu dabu, winu pawairofchanahs, darbofchanahs, eespehjibu un wajjadfibas. Bahr wifahm leetahm — tā zeenigs runatajs fawu runu beidsa, ir bischu-lohpschanas beedribahm jasin, kas jadara. Pirmahrt tahm ir jastahw atfihfchana un finafchana pahri pahr tahm augfchā minetahm trihs bischu-lohpschanas pretibahm, ohtrahrt tahm ir zaur ne-apnikufchu, kreetnu darbofchanahs tahs pretibas par neflahdigahm jadara. Wehl ir dauds tahdu biteneeku, kas ar meefu un dwehfeli wehl pa wezam turahs un negrib nelo no prahtigakas lohpschanas finah. Bites atstahht dabai, ir winu fakams-wahrdōs. Tā ir muhsu tehws un weztehws darijis, tā darifim ari mehs. Ar tahdeem laudim finams nelo newar eefahkt; tahdi lai brauz pa fawu zetu! Prahtigi laudis gan dauds ismehginahs un panahks, — teem tapehz ari taps winu darbs fawā laika bagatigi atmafahhts! Wehlak tika pee gohda-malkites „augstas laimes“ un „wefelibas“ ufderfas: Kursemes zeenigam gubernator B. von Liliensfeldt leelfungam; — leelai Kursemes bischu-lohpeju beedribai, ka fchihš jaunahs beedribas mahtei, tad winas preekschneekam jeb presidentam u. z. Beidsohht jaunee laudis paluftejahs ar dantscheem. Kahds weefis.

No Lihwbehrfes. Lihwbehrfes „Dseefnu-krohnis“ nofwineja tai 6. Janwari fch. g. fawus dewitohs gada-fwehtkus. Gefahka ar lo dseefnu: „Mihliba, kas radijufe x.“ Kad fchi dseefma no jautta kohra wairaf balfigi bij nodseedata, tad dseedataju wadonis, ffohlotajs Vogelmann l., ihfā runā ifskaidroja „Dseefnu krohna“ noluhku un tam uf preekschu wairaf weenprahhibas eeweheja. Behz tam wifai fapulzejušchees nodseedaja: „Deews fwehti Keisaru x.“ ar musikas

pawadifchanu. Skohlotajš A. Peterfon f. fapulzejušchohš jo tuwaki eepafštinaja ar dseedafchanas-wehrtibu un jaukeem augleem — pee tam it krahfchni tautas-dseefmas ifleetadams. Skohlotajš Seewaldt f. jaukā runā dseedatajus luhkoja pawedinacht uf daudsbalfigu dseedafchanu — tomehr weenbalfigu weenprahtibu. Weidsoht Bertrama Kahlis tureja garaku runu, kura wiufch ifskaidroja, ka fchinis laikōš, kur katram brihwš un daschads zefch uf attihstifchanohš, efoht jo ftiptri eewehrojama: finafchanas-fkaidriba, gribefchanas-ftipriba un gohdiga ifturefchanhš. Par neweenprahtibu til beefchi fuhdsedamees, lai til ne-afcauzam weenaldfibu. Dseedafchanas-beedribas efoht lihds fchim Latweefchu tautas pirmahš attihftitajas bijufchas un buhfchoht ari uf preekfchu; tomehr tagad efoht ja-atwehl ari zitahm beedribahm fawa attihftibas-teeftiba, kā femkohpeju, bifchu-kohpeju un zitahm beedribahm, kuras zaur fawu materijaligu ruhpihu tapat garu un prahta attihftibu paweizina. Pa ftarpahm dseedaja Lihwbehrfes „Dseefmu-krohna“ jauktais un wihreefchu kohris. Wareja fajzht, ka dseedataji pehdejā laikā ar dseedafchanu bij it ftipri uf preekfchu gahjuſchi, par ko wadonam Bogelmann fungam par wina ne-apnikufcheem puhlineem leelas pateizibas nahkafš. Bert. K.

No Kuldigas. Kā no tureenas teel fimohts, tad Kuldigā tilfchoht buhweta jauna finagoge (ſchihdu baſniza). Buhweſchanas maſja apreſkinata uſ kahdeem 35,000 rubleem. Nauda jaw efoht ſadabuta. Buhweſ leetas teekoht jaw peewefas, tā ka ar buhwefchanu pawafari fahfſchoht.

No Wero pilſſehtas teel Pehterburgas Bahzu awiſei („Peterb. Herald“) tā ſimohts: Netahlu no ſchahš pilſſehtas, eefſch W. pagafsta, atgadijees notifikums, kas neween wiſu pilſſehtu aifluſtinaja, bet ari padarija, ka no tam muhju gubernas tahtakōš apgabalds daudf runaja. Schis notifikums peerahda, zit muhju ſemneeki wehl weegltizigi, kad tohs wifina, lai probjam uf tahtakahm gubernahm aifcet, jebſchu jaw fenaf paſchi deefgan behdigus peedſihwojumus ſchini leetā panahluſchi. Preekfch gandrihſ feſcheem gadeem aifgahja kahds pee W. pagafsta peederigs ſemneeks uſ Saratowas gubernu un ilgu laiku radi no wina nebija nekahdas wehſts dabujuſchi. Kahdās deenas newitus wiufch atradahš fawā wezā zeemā un fajhta ar wiltigahm eeteifſchanahm, ka Saratowas gubernā efoht paradifſes dſihwe, laudis muſinaht, lai eet uf tureeni. Behz wina eemelfchanahm ſeme tur efoht aplam augliga, tā ka newaijagoht nekahdas apkohpſchanas, un tad wehl wina efoht til lehta, ka par maſu maſju waroht par diſchenas ſemes ihpaſchneeku palikt. Pehdigi wiufch apfohlijahš it weenam, kurſch winam apnemahš lihds eet uf filto ſemi (tā Igauni mehds Kreewijas deenwidus gubernas faukt) un eemafja 75 kap., doht leelu ſemes gabalu. Sinams, ka Igauni, ſemkohppi buhdami, dſenahš pehz ſemes peederuma, kas winau karſtata wehleſchanahš. Tapehz ihpaſchi kalpi, kureem muhju gubernas wehl reti ſeme peeder, bija ſchai uſmuſinaſchanai tohti paklauſigi. Tee tureja fawſtarpā fapulzes, kur wifadus trohtſchnus jajehla. Peeminetais krahpneeks dabuja no daudf weegltizigeem praſito maſju; ihſi fakohht, ſchi leeta tā afgreeſahš, ka brugu-kungs, barons M., no Berowas pilſſehtas atbrauja uf tureeni un pawehleja dumpineekus fauemt zeeti. Til ko ſchahda zeeti-fanemſchana bij iſpauduſehš, tē ſemneeki ſteidsahš no wifahm puſehm, gan kahjahm, gan braulſchus, uf muifchu, un ſpeedahš ar waru pee tahš ehlas, kur dumpineeki apzeetinati; tur durwis uſlauſdami un zeetumneekus at-

ſwabinaſdami, tee uſdrohſchinajahš ari pat brugu-kungu ar wahredeem un darbeem aiftikt. Scheem tā uſmuſinateem ſauntineem teefſcham bahrgs ſohds gaidams, tā ka tee pret teefas lohzeſki wina amata dariſchanas tahdus waras darbus paſtrahdajuſchi. Bats dumpja zehlejs, jebſchu it ſmalſki wifur mel-lehts, newaid lihds ſcho baltu deenu wehl atrafſes.

Ahrſemes ſinas.

No Wahzijas. Kahdā ahrſemes awiſe atrohnam pahrfkatu pah ultramontanu awiſehm. Behz ſchi pahrfkata iſnahkoht Bahzu walodā pawifam 368 ultramontanu awiſes.

— Kā no Lembergās teel ſimohts, tad tagadejs kardinals Ledochowſky dabujis no Auſtrijas waldiras to pawehli, lai wiufch tuhdat aſtahjoht Auſtrijas walſti. Ledochowſky ari buhtu ſchai pawehlei nekawedamees paklauſijis, bet fawas wahjas weſelibas deht neſpehjis mineto pawehli uſ pehdahm iſpildiht. Wiſōš katolu apgabalds, ihpaſchi pilſſehtas, Ledochowſky ar leelu gawileſchanu un gohdu tizis apſweizinahts.

No Kihnas. Jaw jawā laikā ſinojam, ka Kihneefchi aifcet uf zitahm paſaules-dalahm, ihpaſchi uf Ameriku, tur par ſtrahdneekem nomeſdamees. Tā ari Kihneefchi uf Kubas ſalu aifgahja par ſtrahdneekem; bet kad Kihnas waldira dabuja ſinaht, ka winas pawalſtneekem teekoht Kubas ſalā pahri darisht, tad wina ſaweem pawalſtneekem aifleedſa uf Kubas ſalu aifcet. Spanijas waldira, kura pahr Kubas ſalu walda, pretojahš ſchim aifſlegumam, ko wina ar Kihnas waldiru bija 1864tā gadā nolihguje. Eiropas leelwalſtis nojuhtija uf Kubu ſawus weetneekus, kas lai mineto buhfchanu iſmel-lejoht. Iſmel-lejoht tad ari atrada, ka teefſcham uf Kubu atnahluſcheem Kihneefcheem bija pahri darijuſchi. Pa wiſu to laiku bija atnahluſchi kahdi 142,000 Kihneefchu, no kureem ta leelaka dala bija tikufe ſakerta un par wehrgeem pahredohta. Pahrdewejeem bija laba petna, wini dabuja 400 lihds 1000 dohlareem par katru pahredohto Kihneeti. No teem 140,000 Kihneefcheem, kas uf Kubu bija atweſti, bija tikai wehl 60,000 pee dſihwibas. Tahdu nebuhfchanu atklahjuſchi weetneeki newareja ar meeru buht un tamdeht uſaizinaja Kihnas un Spanijas waldiru uf meerigu iſlihgſchanu. Iſlihgſchana fahtahš, bet wehl naw beigta.

Lauzineeks uſ pilſſehtu, jeb iſ labahm ſawias Deenas.

Behz ſwaigſnes deenas bija ſals maſals palizis, un mihtſtals laiks atmeteš, to ari mans baltais draugs iſtabā ſehdedams bija ſa-ohdis: tapehz bija iſgahjis pilſſehtā paſtaigatees, es winau kā baltu balodi no tahtenes eeraudſiju un ſteidsohš winam klahſaku; wiufch mani eeraudſijis preezigi ſweizinaja un fajija: „ja jums ir watas, tad es paſtaſtiſchu, kā lauku puifcheem klahjahš, kuri pilſſehtā cenahluſchi dſihwoht.“

„Nu tad luhgtu, fahtat til no gala.“

„Kur tad galu nems? — Neſnais gals ir par reſnu, un teewais gals ir miglā iſklibdis, nemſim tapat no widus, ne-aiſnemſim ari leelus pilſſehtus, kā Kihgu un zitus, bet ſchē pat war muhju Dbg. pilſſehtu, ko mehš paſiſtam, jo par leelahm pilſſehtahm runajoht fahtu mums galwas reibt.“

Preekfch 15 gadeem tapa dſimtbuhfchana wiſā Kreewu walſti nozelta, tad ari fajhta Kreewu un Bohtu puifchi no laukeem uf pilſſehtu nahkt. Latweefchi jaw daudf gadus

preeksch tam bija fanahlfuchi, tapeh; ari tautas ne-iffchirsim, jo tahs fcheit ir gruhti pasiht. No teem, kas ir kreetni strahdneeki, kalpo wehl pee faweem wezeem kungeem, bet dau-dseem laimejahs ir kunga gohdu panahlt, ziti ir pahrtikufchi nama-tehwi, ziti dselsa-zeta usraugi, ziti dselsa sirgetu waditaji, kuri war dascham dsimufcham pilssehtneekam par preekschihmi dereht. Tahdeem kungeem ussaulsim: „Augsta laime Zums!“ Ir wehl tagad no laukeem kreetni puifchi eenahl pilssehtta, bet tee neprafa wis pirmal: „Waj nesinat kahdu deenasta weetu?“ — tee peenem darbu, kahds til atrohdahs; to strahdadami eepasihstahs ar kungeem, dabu deenastu, ir ustizigi un labi strahdneeki; war drohchi faziht, ka no teem pehzat is-nahls kupli wihri.

Tas nu buhtu no refnuma. No teewa gala ari dauds nefo newar pateikt, jo tos ir migla isflihdis; tahds puifis ir jaw us laukeem ka migla blandijees, jo preeksch tahda ir meh-nes is par ihfu un pufgad s par garu strahdajoh, arweenu grib labaku weetu un ta migla kuldamees, eenahl pilssehtta un nu til eet un mekle, pats ihsti wehl nesin ko un kur, ka jaw par miglu ta fluksturedams useet us nezetu, nahl pe-leeem rohlas. tee winu nowed tur, kur Petruschka ar Zwanu fehdeja. Kur tahdi pehz paleel, to es nesinu.

Tas widus ir garaks par abeem galeem, jo dauds lauzi-neeku puifchi til weeglu deenastu, bet ne darbu mekle un tuhltit grib sinah, zil leela mehnescha lohne buhs. — Bet weeglu darbu nekur ar leelu lohni newar atraft. Bet pee dselsazeta usraugeem, tur ir dauds un daschadi deenasti, tee atkal peenem labal bilekneeku saldatus, ne lauka puifi, jo ta-gad pehz ihja deenasta tohp dauds salbati atlaisti, un tee ir us wahedu pallausiht eemahzjijufchees un tahdus ari pee ta traka dselles sirgela wajaga; kas neweenu azu-mirkli newar bes fawa uspafetaja palikt. Eet wehl pee pilssehtta kungeem, tur ari ne ir weetas, jo pilssehtu kungeem newajaga wis briles, bet wini ar meefigahm azim noreds, kahds putnis tahds iraid. Zits ir wahrigs pee stipra darba, bet prafa leelu lohni, zits ir stiprs ka ohsols, bet flinkums ir ka gohwei kuhurs ais ahdas; tahds atfaka: „tas darbs ir leels un gruhts, pee ta ir diweem ko strahdaht.“ Ta wasajotees mazinich fahl dilt, jo pilssehtas baltmaise, schnabis un alus mazinu ahtri delde, jo tee grib tahdu paschu brohlastu tureht, ka pils-sehtneeku puifchi. — Buhs tatschu darbs jamelle. Zdsir-dejufchi; ka leelkunga meshos esoh, brusas un flihperi zehr-tami. „Brahti! tur mums ja-eet, jo tur Nihdsineeki un ziti Latweefchi jaw kahdus 10 gadus strahdajoh, tur war buht laba pelna, flatees, kad fwehtdeenat atnahza pilssehtta, kas tee par refneem wihreem, ta ka kungi apgehrbujchees, galu un zitas leetas til dauds nopirka, ka tihri jabrihnahs.“ — Apgahdajufchi zirwus un sahgas, iseel kahdi 10, wehl zitus us zeta panem lihds, nu til us meshu, refnumu un darbu mekleht. Darbu dabu gan, bet nesin kur refnuma atrafees. Tad til zehrt ar faweem maseem zirwjeem, ka bifses dreb un fweedri no mateem pil, bet newar wis par 50 kap. deenat fazirft. Turpreti Nihgas rejnee puifchi, ar faweem leeleem zirwjeem, til weikli strahda, ka smalkais fktrohderis ar fawu masu adatinu, un nopelna wairak ka rub. par deenu. Ba-larar atnahl meisars un wehl zitus gabalus isbrahke, no teem tohp malfa atrauta un paschi no darba atraiditi. Nu pah-nahl pilssehtta atpakat, kam wehl ir nauda, tas eet tahfaku us Masflawu un wehl zitur kur, kam naw naudas, tas eet

us malkas tirgu, stahw ar fawu sahgi gaididams, waj kahds kungs jeb schihdelis ne-azimnahs kahdu wesumu malkas fagrees. Bet, lai pasfatahs, ka to greeseju tur tik pat dauds buhs zil to malkas wesumu, tur stahw wihri ar fawahm feewahm, tehwi ar dehleem, schihdi un puifchi, wisi gaida petnu; — bet ta ir masa, jo wairak par wesuma fagreeschanu nemalfa, ka 15 lihds 20 kap. Ta ar badu kaujotees atnahl pawafara un ir wisas malas darbs, pee muhrneekem, pee dsels-zekeem, bet wairak ne ir zena ka 50 lihds 60 kap. par deenu, Wehl baterijas tapfchoht taifitas, tur wajagoh kahdus 200 strahdneekus, padratschneeks dohdoht fawu maifi un 60 lihds 70 rub. par wafaru, tad jaw naudas deesgan. Bet ta kas ne-iffnahl wis. — Kad weenu deenu ne-efi pee darba, tad tohp rublis norehkinahs. Kurich lihds rudenim wisas deenas ir pee darba, kas ari wifu petnu dabu, bet tas til retam is-dohdahs. Tatschu katram 30 lihds 40 rub. buhs kule, un warehs pehz tahda gruhta darba seemu atpufstees un midseni ka lahjis guledams letenus sifst. Bet kad Petruschka jeb Zwan tam tohp flah, jeb lustiga kabakas jumprawa tam flehpi usfehchahs atpufsdamahs, tad buhs wifa wafaras pelna pagalam. — Nu newar wairak guleht, ir atkal ja-strahda, lai ari ir masa pelna, jo wehders ir bahrgs kungs, kas is deenas fawu teefu prafa. Nu jaw ir gruhti deesgan, bet kad flimiba usnah un naudina ir pagalam, ko tad da-riht? — Us pliku grihdu tew schihds newehlehs bes 3 jeb 5 kap. par nakti pahguleht, ja wehl ir kahds pahrahs drehbju gabals, tas ari ir japahrdohd, lai war kahdu gabalinu mai-siti nopirkt. Us ahrtes palihgu un sahlehm bes naudas jaw ne dohmaht newari, ne uhdens malzinu tew bes malkas ne-pafneegs. Slimiba un bada tahdam jabeidsahs. — Bits kohrteta faimneeks gan wehl ir til labs, ka polizejai to dara sinamu, ta tad nabadsinu panem fawa kohpchanat. Bet ziti ir to nedara, wifuwairak schihdi, ko tee behda par goju, lai winich mirft jeb dsihwo, winam ne ir data. Un wehl daudseem fliktaki klahjahs, ka es faziju.

Kam jel wajadsetu nahlt tahdeem puifcheem pilssehtta, kas naw kreetni strahdneeki un ftohla naw mahzjijufchees, jo fchi laika kungeem tahdus deenderus wajaga, kas rakfihht un la-siht mah, un ir kreetni ustizigi fchakli strahdneeki, tahdi wa-rehs ilgi weenat weenat dsihwoht, kungi tohs eemihlehs un pehz leelaku lohni paschi peedohs, jeb labaku weetu gahdahs, no teem ifnahls pehz kupli wihri, jo kas pee masuma ir us-tizigs bijis, tas taps eezelts par dauds. — Kas tahdi naw, lai labaki paliktu us laukeem, tur nebuhs wis zauru seemu zirwis un wafara kera un lahpija rohlas jatura, jo pee faim-neezibas ir dauds un daschadi darbi, ko strahdajoh ne-apniks, waj tas ir muifcha jeb mahjas, ween alga, kad feena wesums tew apkrita, jeb meetu fchlichbi nozirti, no lohnes tew netaps wis atrauts, ta ka pee brufahm; kad flimiba, fawam maifes tehnam laiku nokaweji, gada alga tew bija pilna, tew bija aplohojchana, tew bija sahles, tawi rabi tewi apmelleja un ja nahwe tewi nemtu, tu taytu gohdigi us muifchigu dusu pawadihts. Bet pilssehtta to ne-dabuf, kad weenat deenat fchur, ohtra tur esi strahdajis. Ohtradi ir ar deenastneekem. Kungi tohs eefch flimibas leel tikpat ka fawus behrnus ap-lohpt un winu lohne paleel pilna.

Tagad klaufibas laiki ir beigufchees, kur muifchungs jeb wagare, kad aroht lihlu waju bija isdsinis, jeb ptanjoh us zepa galu sahli pametis, tawu muguru ar fpeeki mehrija, tas

wiis ir beidsees un gada lohne tew ar' ir deesgan, tew dohd gatawas drehbes, labaku ehdeentu ka pilsfehda ehdisi, un gada gala sawus 40 jeb 50 rub. kulē eeliski. To pilsfehda par deenas algu strahdadams nelad nenopelnisi.

Par palaidoneem, dsehrejeem, neko runaht, waj laukds, jeb pilsfehda, teem wisur ir tehwa seme, schohgmali, dublōs ir wineem gutas-weeta un rahpuli winu draugi.

Ku til dands, zil esmu peedsihwojis no puifcheem, Jums pastahstischi.

„Pateizohs, es gribu to ir ziteem pastahstih.“

„Steigtimees labal mahjas, leetus fahl liht, man ir schehl sawu baltu mundeerinu, es Juhš drihs apmellefchi un tad Jums wehl no tahm flaitstahm meitenehm istahstischi, tagad ar Deemu.“

Bezais M a h r t i n s c h.

Preefschrafsiti

preefsch Widemes lauku flohlahm no Ewangeliflas-Lutheri-
flas tijibas.

III. Par ffolu waldischanu.

(Statess N 1.)

B. Par kirspheles-flohlakonwentu.

§ 58.

Kirspheles-flohlakonwents pastahw is scheem lohjekteem: tahs kirspheles muischneeku-muischu aistahwetaji, — tahs kirspheles mahzitajs, — us it katra tahs kirspheles pagastu weens runatajs, kas is Ewangeliflu-lutheristu pagasta-lohjeklu flaitka preefsch tam ir ja-iswehle us 3 gadeem, — un tee basnijpehrminderi; — schee pehdeji pee konwenta spreeschanahm gan dohd sawu padohmu, mahzitajs mehds bet neschtimme lihds; west to protokoli.

(Semn. lit. no 1819 § 516 pft. 19, gubern. wald. patenie no 26. Dttob. 1870 Nr. 127 un no 8. Febr. 1874 Nr. 7.)

§ 59.

Schlohas-basnizvorstehers, ar draudses mahzitaju to norunajis, safauz to kirspheles gada-flohlakonwentu Mai mehnesi.

(Semn. lit. no 1860 § 594.)

§ 60.

Schlohas-konwents, kas spreesch apatsch flohlabasnizvorstehera wadischanas, few leel preefscha zelt tahs flohlabasnizvorstehera wisu behrnu-mahzifchanas buhschanu, nospreesch tohs spreedumus, kas teem eetejejuscheem lauku-flohl-teesu preefschrafsiteem par is-pildischanu ir wajadfigi, un apspreesch un nospreesch par tahm usajzinaschanahm un usbildefchanahm, kas warbuht no ziteem kahdeem tam flohlab konwentam taptu preefscha-zeltas zaur flohlwaldibu.

(Semn. lit. no 1860 § 594.)

§ 61.

Konwenta nospreedumi jo ihfi un flaidri tohy eerakliti protokolu rullsi, protokole no fapulzes teel apleezinata par rittigu un teel paraklita no preefschfehdetaja un rakstu-weedaja; weens konwenta-protokoles noraksts ir ja-eesuhta lauku-flohl-teesu apriinka-teesai.

(Semn. lit. no 1860 § 594.)

C. Par lauku-flohl-teesu.

§ 62.

Lauku-flohl-teesu apriinka-teesu pastahw is scheem lohjekteem: pate wirts-basnizvorstehera-teesu, — 2 laizigi lauku-flohl-teesu pahrluhlotaji, no ritterschafites iswehleti, — 2 garigi lauku-flohl-teesu pahrluhlotaji,

no basnij-teesas iswehleti, — 2 lohjekli no semneeku lahrtas, to tee draudsch-flohlabwezaki iswehle paschi sawa starpa.

(Semn. lit. no 1860 § 595 un Wifsangstakas pawehles no 2. Mai 1866 un no 18. Dttobera 1871.)

§ 63.

Lauku-flohl-teesu apriinka-teesu is gadus tur 2 lahrtigas pilnigas sehdefchanas, to weenu sehdefchanu, tur sanem tahs flohlabasnizvorstehers is wisahm kirsphelem, — us schim sinahm dibinadamees nospreesch tohs wajadfigus spreedumus un lauku-flohl-teesu wirtschafitei lihds 1. Oktoberim aistahstischi sinas par sawa apriinka flohlabasnizvorstehera, turklahst aissuhtidama wisus flohlabasnizvorstehera sinu pahrluhlotahm, — to ohtu sehdefchanu, tur sanem lauku-flohl-teesu wirtschafitei nolitumus, — islahsch tohs wajadfigus preefschrafsiteis us kirsphele flohlwaldibu — un nospreesch par isdaramahm pahrluhlotahm. Zitas lahbas ahrtahrtigas pilnigas sehdefchanas wirtschafitei wirtschafitei safauz, zil reis winam leelahs wajadfigi.

(Semn. lit. no 1860 § 594.)

§ 64.

Tani laika no weenas lauku-flohl-teesu apriinka-teesu, sehdefchanas lihds nahkofschat sehdefchanai ta wiis basnij vorstehers-teesu, ka lauku-flohl-teesu apriinka-teesu pehz spehta buhdameem likumeem islahsch tohs wajadfigus preefschrafsiteis wisas wajadfigas, kas steigschus ja-islihdina, un, ja laiks to wehl atkauj un ja rahdabs, ka pahrspreeschanas wajagga, tad papreefsch wehl peeprasa flohl-teesu pahrluhlotaju padohmu. Tani nahkofschat pilniga sehdefchanai wiis, kas flohlab leetas notizis, pehz ihpafchi weflas galda-registerees teel zelts preefscha, un katram lohjeklim, kas teem islahsteem nospreedumeem pilnigi newaretu peekest, tad ir brihw pagehrecht, lai noschtimme par te, waj ta leeta wehl nebuhtu nesama pee lauku-flohl-teesu wirtschafitei, lai schi to wehl pahrspreesch un nospreesch.

(Semn. lit. no 1860 § 594.)

§ 65.

Lauku-flohl-teesu apriinka-teesu peekest:

- a. nospreeft wisas leetas, kas winai par lauku-flohl-teesu buhschanu nahk preefscha no kirsphele flohlwaldibu un flohlab-konwenteem, ja tahs leetas nepeekest lauku-flohl-teesu wirtschafitei;
- b. lauku-flohl-teesu buhschanu, no mahjas-mahzibas sahloht lihds draudses-flohlahm, usdraudsiht zaur tahm nolitahm isgada sinahm, waj zaur tahm ihpafchi, pehz wajadfigas peeprasa sinahm, un zaur tahm flohl-teesu pahrluhlotahm, kas is gadus flohl-teesu pahrluhlotahm ja-notur weena sawa apriinka-teesu;
- c. flohlab strahpes-naudas leelumus nospreeft, pehz ta spehta, kas winai dohts pehz semneeku litumu § 595 no 1860;
- d. apstiprinaht, waj ari pahrlaboht mahzibu preefschrafsiteis preefsch jaun-zekamahm flohlahm;
- e. atlaut, ta kahda flohlab teel flehgta, jeb zita weeta aizelta;
- f. draudses-flohlmeisterus strahpeht, waj no amata nozelt, ja tee ir nederigi, waj sawu amatu nenolohpi, waj pee-dausigi dshwo (§ 36.);
- g. pahrspreest tahs fuhdibas eefsch flohlab leeahm.

(Semn. lit. no 1860 § 594 un 595.)

§ 66.

Lauku-flohl-teesu apriinka-teesu pehz sawa paschas padohma nau-das-strahpes war usliht lihds 25 rubl., un tad ta sawus spreedumus, pehz likumeem spreesch, waj us augstahm pawehlem dibinatus, grib liht ispildih, tad wina, ja wajagga, usajzina pahligā tahs weetas brugu-teesu

(Semn. lit. no 1860 § 595.)

D. Par lauku-flohl-teesu wirtschafitei.

§ 67.

Lauku-flohl-teesu wirtschafitei lohjekli ir: tee 4 wirts-basnizvorsteheri,

Beeliktums pee Mahjas weefa No. 7, 14. Februari 1876.

Zaines kolejs.

(States N. 3.)

V.

Slepena banda.

Bahwilam un Gualpam bija wehl janostaiga gruhts zefsch lihds Pasko-pilssehtai, un tadeht Indijaneets us eefchanu flubimaja. Kad brohlastu bija pa-ehdufchi un Bahwils to atlikumu no fawa wihna ar Gualpu bija brahligi dalijis, tad tas kahpa us fawa maulehseja un jahja no alas ahra Indijaneefcham pakaf. Par laini laiks nakti bija grohtsees un pee debefs stahweja stalta rihta-faute, un fihdeja gaischi un starodama pahre eelejahm un pakalnehm, kas tagad no sneega bija atfwabinatas.

"Wifs ir labi," don Paulo, Indijaneets fajija, tihro fpirgto kalna gaisu eewilddams ar dfitteem dwaščas wilzeenem. "Pehz fefchahm stundahm mehš fasneegsim Pasko-pilssehtu."

Ar weegleem ahtreem fohteem Gualpa gabja papreefchu un maulehsejis, kurfch nu bija labi atpuhteess, arween pakaf. Lai gan dafchs gruhts zefa gabals bija nostajajams, taf tomehr muhfu zetineeči fasneedfa ap pufdeenas laiku maso Pasko-fahdschu, un kahpa pa purwainu un stahwu zelu lihds pat Olachines kalna-strehku muguras, kur Bahwils peepefchi eeraudsija weenu bagatu pilssehtu. Brangahs mahjas ar kuhpedameem fkursteneem un pelehseem ahwas jumteem Bahwilam apfohtija patihtamu ufturefchanahs weetu.

"Schi tad nu ir ta pasaules ifflaweta Pasko-pilssehta, mans draugs," wifsch pehz brihtina fajija us Gualpas.

"Schi ir Pasko-pilssehta," Indijaneets atbildeja. "Tagad Zuhš no fawa zefa newarat wairs nomalditees, jo Zuhfu zefa-mehrkis ir redsams."

"Ka ta Gualpa?" Bahwils prasija brihnidamees. "Waj tu mani gribi atstah, jo tu runa ka es wairs newaru malditees?"

"Gualpa Zuhš atstahs, ta ir don Paulo," Indijaneets atbildeja. "Bet ne us ilgu laiku."

"Taf tu gribeji pats us pilssehtu, ka tu man jaw fajiji, kapehz tad tu negribi man turp pawadiht?"

"Gualpa ir grohtsijs fawu nodohau," Indijaneets atbildeja. Tagad tam ir jadara kas wajadsijs, un tehws kalnds ja-ufmekle. Dsihwojat wefels, don Paulo! Un us drihsu atkalredsefchanahs!"

"Mittigi," Bahwils fajija; "tas man jahp, ka tu man gribi atstah, tu man esi mihschi. Bet kad tew wajaga eet, tad es tewi finams newaru aiftureht."

"Ja, mani jauz kas," Gualpa atbildeja, un stipri speeda Bahwila isttepto rohku. "Man ar tehwu wajaga runah, kamehr es Zuhš atkal ufmekleju. Bet nefchaubatees, es nahfchu. Tif wehl weenu peefohdinafchanu, don Paulo: "Sargaitees Zuhš no don Jose Ugarto!"

Kamehr Bahwils par scho peefohdinafchanu no Gualpa gribeja dabuht klatatas finas, fchihs tam jaw wehdigo reifi bija rohku speedis, un staidjabs ar ahtreem fohteem no stahwa kalna leijs, pa kuru nupat abi bija uslahpufchi.

"Gualpa! Gualpa!" Bahwils tam kledsa pakaf.

Bet waj nu Indijaneets nedfirdeja, jeb ari to negribeja

dsirdeht, ihfi fakoh, Gualpa staigaja fawu zelu tahlat beftatfkiščanahs.

"Chromohts zilweks," Bahwils murdeja apafsch sewis, kamehr Indijaneets pee stahwa kalna malas pasuda. "Wifsch leekahs mani mihtojoh, un tatschu ir tahds noslehpmuu pilns un zeets, ka ir man nefaka fawas ahtras fchkiřchanahs wainu! Un tad fchi fawada peefohdinafchana: "fargaitees no don Jose Ugarto! Kapehz tas gan nerunaja no tam us wifa gara zela no alas lihds fcheijeem? Laika tatschu preefch tam bija deefgan! Pa tam, lai nu ir ka buhdams, Gualpa dohma ar to labi, un wina peefohdinafchana netiks atnefta. Tahs zitas mihtlas, lai wifsch pats atmin, kad mehš atkal fatifimees!"

Wehl dohmadams par Indijaneefcha fawadu isturefchanahs wifsch pafklubinaja maulehseji ar peeřeem, un rikfchoja us Pasko-pilssehtu. Drihs tas fasneedfa pirmahs mahjas un tam nahzahs nu weegli isprasih, to mahju, kurā don Jose Ugarto, Wilfona kunga darifchanu wedejs, dsihwoja. Kahdas minutes, wehlat tas aptureja fawu maulehseji weenas leelas grefnas mahjas preefcha: kahds Mehgeris isuahza fanemt wina maulehseji, un Bahwilam jautajoh, waj don Ugarto esoht mahja un waj waroh, dabuht runah, Mehgeris rahdija us leelahm durwim un ihfi fajija: "Staigajat eefschā kunga istaba, tuhli pa kreiso rohku!" Gerahdiřchana bija deefgan flaidra un faprotama. Bahwils eegahja preefchamā un stahweja kahdus azu-mirklus wehlat eerahditā istaba. Istaba bija leela, plata un pufchlota ar bagatu grefnuu. Beezi jeb fefchi ftrišweri fehdeja ufzihtigi strahdadami ar spalwu pee leela magona-kohta galda, un plafchā lehn'rehflā turu pee weena no leelajeem lohgeem, kas istabu apgaismoja, fehdeja beft darba isttepees, garfchs, faufs wihš ar bahlu gihtu, ihfi apgreesteem melneem mateem un afahm azim, kuras ka plehfiga putna-azis fpihdeja pahre weenu garu, ka wanaga fchnabhli lihku degunu pahri.

"Schiš buhs don Ugarto!" Bahwils dohmaja, un mefleja fawā kulē pehz wehstules, kuru Wilfona kungs tam bija lihds dewis.

"Kas Zuhš efat? Ko Zuhš gribat?" pa tam lehn'rehflā fehdedams wihš ar afu balfi prasija.

"Es mefleju don Jose Ugarto," Bahwils atbildeja gohdigi palohjidamees, — "un kad es nemaldohs, tad Zuhš warbuht tas pats efat, kungs."

"Glufchi rikti! Un tad?"

"Nu, man ir fche no Wilfona kunga Limas-pilssehtā eedohta weena wehstule, kas Sumš wifu plafchali istahhihs," Bahwils atbildeja.

Tif ko tas Wilfona kunga wahidu bija iffajijis, tad ari jaw don Ugarto ahtri uflehza un to apluhloja no angfchas lihds semei ar breefmiğahm azim. Tad tas israhwa tam wehstuli no rohlahm, greefahs ar glihi us lohgu un palika ta stahwoht, kad jaw grahmatu bija pahrelasijis wehl kahdas peezas minutes dohmās nogrimis. Kad tas wifpehdigi atkal apgreesahs, tad wehl bahlaks bija palizis ka papreefchu un dfitas, tumščas grumbas bija sawillufchahs starp beefajahu ufazim.

"Zuhš jauz Bahwila Arnold, efat Bahzeetis no dšimma, un gribat fche dabuht weenu weetu," tas fajija anfi.

„Gluschi riktigi, ta tas ir, es esmu fche jaw dabujis weetu, ka Wilfona kungs man fazija.“ Bahwils atbildeja. „Skaitates til labi tai raksta, un Zuhš to riktigi atradiseet.“

„Sm! Jaw labi!“ don Ugarto atbildeja ar naidigu balsi, — „fche stahw gan kas no tam, bet man nemas naw fazihš, kahdu weetu lai es Zums eerahdu. Mums ir kauschu deesgar, un es wis ikkatram atskrehjuseham — nabagam darbu un maisi newaru doht. Zuhš labak dariseet, jaunais draugs, kad zitur melleseet weetu!“

Zumšchš dufmibas farlanums pahrnehma Bahwila seedofchohš waigus, un nelikahš wis few isbaidiht no don Ugarto, bet peenahja lepni pee darifchanu wedeja weenu fohli tuwak.

„Es nemas nesinu kungs, kurfch Zums to ir atlahwis ar mani us tahdu wihš runaht,“ tas fazija. „Es nenahku wis ka nabags pee Zums, bet til us Wilfona kunga, Zuhšu kunga pawehleschanu un atlauschanu. Uspeestees es Zums gribu til pat mas, ka es Zuhšu kungam esmu usspeedees. Es esfchu, bet Wilfona kungs gan dabuhš sinahht, ka fche wina mahja ipilda wina pawehleschanas. Ar Deewu, Ugarto kungs.“

Gluschi apnehees atstahht fcho nemihligu mahju un zitur fur darbu melleht, Bahwils greefahš aplahht un dewahš us durwim. Bet wehl tas nebija durwis fasneedsis, ka weenu rohku us sawa pleza manija un dsirdeja tohs wahrduš: „Wagaidat, don Arnoldo, mums wehl kahduš pahri gohdigus wahrduš wajaga runaht!“

Sabihjees tas greefahš atpakal un eeraduhja ais muguras par leelu brihnumu don Ugarto ar gluschi sawadu gihmi. Zumšchohš grumbas no wina peeres bija pasudufchahš un las flatiyahš us winu gluschi mihligi fmedamees.

„Ko Zuhš wehl no manis gribat, kungs, kad jaw man durwis rahdijat?“ tas prasija brihnodamees.

„Tagad neko wairat,“ mihliga atbilde flaneja, „ka til no Zums peedohfchanu par manu rupju asu isturefchanohš pret Zums. Zums wajaga to sinahht, Arnoldo kungs, ka mehš daschureis no tahdeem zilwekeem esam tikufchi peewilti un tadehl es ta isturejohš. Bet Zuhšu stalts gars man rahdija zitadi, un tizu, ka mehš ari wehl drihs paliksim labi draugi. Zuhšu rohku, jaunais draugs, un peedohdat manu pahrsieigfchanu!“

Kad Bahwils no Gualpas nebuhtu tizis peekohdinahhts fargatees, tad tas warbuht don Ugarto'a aibildinafchanohš par ffaidru pateesibu buhtu peenehmis, jo winfch tagad isflatiyahš ka wisu mihligakais un pasemigakais zilweks us pasaules. Bet Indijaneefcha peekohdinafchana netika wis aismirsta, un Bahwils tureja drihsal fcho peelabinafchanohš par nepateesu, nefa agrako dufmibu. Tak tas dewa tam rohku, bet ar klusu apnemfchanohš, no fchi wihra arween fargatees.

„Gluschi labi, kungs“ tas ahtri pahrdohmadams atbildeja. „Es ne-esmu wis eeradis ikkatru wahrdu noswehret, un kad mehš par labeem draugeem waram palikt, tad tas man ari buhs gaušam patihkams.“

„Tad nu Zuhš palikseet pee mums, mans draugs,“ don Ugarto atbildeja. „Es Zums eerahdischu fchini mahja weenu kambari, un sinams, tad Zuhš ari buhseet ikkatru reis weesie pee mana galda. Wilfona kungs to wisu ka jaw ir eeriktejis, un wina pawehles es riktigi isdarifchu, kamehr Zuhš man buhseet labak pasihstami.“ To fazijis winfch fauja: „Antonio!“

Nehgeris, kurfch papreefchu Bahwila ehsele bija fanehmis, eenahja tagad eefchā.

„Gerahdi fchim kungam falo kambari pirmaja tahschā!“ don Ugarto pawehleja melnajam. „Beeluhko ka tam nefas netruhst, — es pats wisu apflatischu. Sawko paliks par fulami pee Arnoldo kunga. Un nu, man kungs,“ — tas greefahš atkal pee Bahwila, — „esat til labi“ fchim Nehgeram lihds eet, un eeriktejatees, ka warat dsihwoht. Behz weenas stundas laika es Zuhš fagaidifchu pee galda, un tad aprunafimees pee weenas glahšes wihna, kuru weetu Zuhš gribeseet usnemt. Ar Deewu, kungs!“

Bahwils paklanijahš un gahja Nehgeram lihds, kurfch to pa platahm magona-lohka trepehm, kas beesi ar mihksteem tepiteem bija aprantahš, augfchaja tahschā weena kambari weda, no kura gresnuma knapi dsihwoht eeradufchais jaunelis bija gluschi apbrihnohts. Tak tas apflehpa ikkatru brihnofchanahš sihmi un pawehleja Nehgeram sawas paunas usnest. Antonio to ari paklausija un Bahwils to behz tam aissuhstija prohjam, lai weens pats wisu waretu pahrdohmaht.

„Gualpam ir taisniba,“ tas fazija behz brihtina weenteesigas dohmafchanas, — „fchim wihram wis newar tizeht, un no wina man wajaga fargatees! Bet ko winfch man war padariht, kad es wisu riktigi isdaru? Warbuht tas man pee Wilfona kunga gribehš apmeloht, un man no fchejeenes prohjam dabuht; bet kad ari tas noteek, tad tak wehl arween man paleek taisniba, un taisniba ir wispehdigi arween stiprafane ka meli. Ne, don Ugarto, weena gohdiga sirds-apfinafchanahš nebihstahš wis no Zuhšu spaniskas blehdibas un netaisnibas, un kad Zuhš weenu netaisnu strihdinu mellejat, tad ari pee manis atradiseet weenu taisnu pretineeku.“

Behz fchihs pahrdohmafchanas tas palika meerigs ka jaw papreefchu, un kad sawas zelofchanas-drehbes bija nowilzis un labakas uswilzis, tad tas gahja meerigi maltiti ehst, us kuru don Ugarto to bija eeluhdis zaur weenu ohtre wehrgu Sawko, kurfch pee ta ari behzat palika par fulani. Don Ugarto to mihligi fanehma, weda tam wehl preefchā daschus zitus jaunus zilwekus, kurus tas papreefch rakstama-istaba pee galda bija redsejis, un lika tad tam atfehstees pee maltites galda. Maltiti ehdoht tas runaja ar to gaušam mihligi, lika tam pats labakohš ehdeenus preefchā, dewa tam ar sawu rohku wihnu dsert, un flubinaja to gandrihs usspeedamees pee ehfchanas un pee dserschanas stipra wihna, kurfch tam ka uguns degdams gahja zaur dsihflahm. Bahwils pamanija wispehdigi, jeb dohmaja wismasak pamaniht weenu nodohmu, un stuhma wihna glahsi atpakal, tam preefchā lidams, ka ne-esohht no jaunibas radis stiprus dschreenus un negriboht ari eerast. Us don Ugarto wiltiga gihma israhdijahš fa-ihgfchana un pahrbrihnofchanahš, ko Bahwils redseja, bet islikahš ka itin neneela nebuhtu manijis. Drihs tika galds noremts, un wisu aifgahja, bet Bahwils, kurfch no don Ugarto tika aisturehts, palika turpat.

„Nu, mans jaunais draugs,“ es pats to wisu esmu pee fewis jaw pahrlizis, kahdu amatu es Zums wislabak warefchu doht. Es Zuhš usnemfchu sawu fstrihweru flaitli. Zuhšu darbs par tahdu ir weeglis, un kad kahdu laiku buhseet mahzijušchees, tad wareseet dabuht ihfa laika labu lohni.“

Buhtu kahds zits tam to weetu peefohlijis, tad warbuht gan Bahwils to buhtu peenehmis; bet kas no Ugarto mutes nahja, tas til tam cemufinaja galwa wira ne-ustizibu, un kad winam wehl bes tam nebija wis leela luste us fstrihwera weetas, kas ari bes nelahdas fchoubifchanahš nebija Wilfona

kunga nodohmu tadehi tas atstuhma laipnigi, bet ar skaidreem wahrdeem wina peedahwaschanu.

„Es pateizohs Zums, kungs!“ tas fazija. „Lai gan es neschaubohs, ka Zums jaw mans labums ir preeksch azim, tad tomehs es newaru ta tal tuhltit apnemtees bes nekahdas apdohmaschanahs peenemt Zuhfu peedahwaschanu. Es esmu usaudsis par kalna=razeju un gribu ari mirt ka kalna=razejs. Bes tam ir Wilsona kungs man atlahwis pehz manas patilfchanas few peenemt weetu, un tad nu es gribu ar Zuhfu atlahwaschanu wehl weenu lajzinu sche apskatitees, ka es pehz tam bes pahrschteigchanas jawu weetu waretu usuemt.“

„Bet, kungs, kad es Zums faku . . . Zuhz aisuirstat, ka man rahdabs, ka es sche esmu Wilsona kunga weetneeks!“ don Ugarto atbildeja noskatees. „Zuhz darifeet labat, kad paklausifeet manahm pawehlehm.“

„Gluschi rikkigi, kungs!“ Bahwils atbildeja aulsti. „Zuhz arween man atradifeet til taht paklausigu wifas weetas, zil taht Zuhfu pawehles ar muhsu kunga un pawehletaja pawehlehm sapaschs kohpa. Bet es Zums wehl reis fazijchu, ka Wilsona kungs man preeksch sawahm fudraba=bedrehm sche ir atstelejis, bet newis preeksch rakstamas=istabas, un nu Zuhz gan eestafifeet, ka man wispirms wina pawehles waijadschis idaricht.“

„Nu, ka Zuhz gribat kungs, ka Zuhz gribat,“ don Ugarto atbildeja saweebees. „Til es Zums gribetu peemineht, ka par kalna=razeju Zuhz nekad nepanahlfeet tahdu weetu, eenahlfchanu un usfkatu ka pirmas rakstu wedejs. Tad Zums waijadsetu strahdacht ka teem bareteroseem, kuri metalus lausch, jeb ka teem hapiriseem, kuri tohs iswed no bedrehm ar leelu puhlinu. Schini weetâ Zuhz tad til labu datu warat pelniht, kad Zums ir laime atrast kahdas bagatas fudraba ahderes. Bet ka es jaw faziju, tas wifs ir nesinams un Zuhz jaur tahdu darbu few til pasemositees, jo Zuhfu draugi ir til nelescha Indijancefchi. Turpreti par ftrihweri Zuhz eenemat weenu weetu, kas Zuhfu kahretai ir peeklahjiga, un tapehz es Zums dohdu wehl reis to padohmu manu peedahwaschanu peenemt.“

„Dohdat man laiku apdohmatees, kungs,“ Bahwils luhdja ihfi. „Behz weenas jeb pahri nedetu es Zums istelkschu jawu nodohmu, agral es to newaru isschkirt. Bes bareteroseem un hapiriseem waijaga jaw wehl buht laudim, kuri to darbu usfkata, wed un isrihko, un warbuht ka tur atrasees, ko es mekleju un kur es Wilsona kungam wislabat sawas sinaschanas ustizibu wareschu rahdiht.“

„Paschprahdigais dumikis!“ Don Ugarto nurdeja, dusmigi Bahwilam muguru greebdams. „Lai tew tad ir, ko tu gribi. Yabi, Paulo kungs,“ tas greejabs attal us wimu — „darat ka Zuhz sinat, un redsefeet zil tahnu Zuhz tikfeet. Es tal tizu, ka Zuhz noschelofoet, neklausijuschy manam padohnam. Ar Drewu kungs!“

Bahwils bija preezigs, ka runaschanai us tahdu wihfi tika gals darichts, un aigahja prohjam. Til ko tas bija aigahjis, tad jaw don Ugarto fita neganti ar lahjahm us gribdas un rahwa pulsteni, kura flana azumirkli atjanza weenu Mehgeri.

„Lai wirsusluhks Niwero atnah! Us weetae!“ tas kleeedsa us wina.

Mehgeris aifkrehja, un drihs pehz tam cenahja zilweks, kusch pasemigi apweizinjaja don Ugarto. Tas bija mas no

auguma un wina azis bija drusku bailigas, gluhnedamas un dusmigas.

„No Zuhz pawehlat, zeenigs kungs?“ tas prasija.

„Atfeschatees, Niwero!“ don Ugarto atbildeja dusmigi ar leeleem johleem pa istabu staigadams. „Bezais Wilsons mums ir welna sprungu bilfes eelizis. Kad mehs nepeefargafimees, tad tiks mums tas burfchis us pehdahm un dsich muhs ar nerastibu un kaunu prohjam, — tad gan tas nenotiku, kad mehs buhtum gohdigi, un glihchi peefihmetum ifkatru mahzjinu fudraba, kusch bedres teel israkts.“

„Ne til ahtri, zeenigs kungs, es Zuhz nesaprohtu,“ wirsustrangs Niwero atbildeja, kuzam wifas sinaschanas par to fudraba=bedri bija atdohtas. „No kahda burfcha Zuhz tad runajat?“

„No weena Bahzu nabaga puikas, kuru mums Wilsons ir fuhthjis us kalla! Sche, lasat paschi to wehstuli! Bezais Wilsons man pawehl tam wifas amata=darischanas eerahdiht, un lai tas pats few wehle weenu weetu; bet tas burfchis israhdabs pee tam tik gohdigs, rahda weenu tahdu prahta stirumu un no manis sawa preekschneeka til mas bailibas, ta ka tas mums daudf nelabuma padarichs.“

„Gohdigs, kungs?“ wirsusluhks atbildeja ehrmigi smeedamees. „Man gan waijadsetu dohmaht, ka tahdas gohdibas nemas naw, kura spohdrajam fudrabam waretu preti turetees.“

„Ah, Zuhz dohmajat, ka tas burfchis ir tahds, ka es un Zuhz, bet es Zums faku, Zuhz warat schaubitees. Tas ir weens Wahzeets un no tabs rikkigahs sortes! Waj Zuhz gribeet tizeht, ka es tam apshliju pirma rakstu=wedejaja weetu? Zuhz dahmajee, tas to ar abahm rohtahm buhtu sagrahbis? Neko sin! Atstuhma atpakal! Grib papreekschu redseht, waj tas bedres derigaks newar buht ka pee rakstama galda! Tas ir weens wahzu lahjis, no kura mehs nekad weenu wisur bruhkejamu eerohzi newaresim pataisih.“

„Nu, nu, kungs, to wisu wehl papreekschu waijaga mehginah.“ Niwero atbildeja ar netizigu schaubischanohs. „Mehs esam jaw ar daschu ta isstrahdajuschy, un schis nebuhs wis tas pehdigais. Ar naidu war wisu panahkt!“

„Ja, pee daudf ziteem gan, bet newis pee schi! Es Zums faku, schis ir zeets ka akmens!“

„Ikkatram ir sawa zena, un warbuht kad mehs ari til lehti newaram gala tikt, bet wispehdigi tas buhs pahrdohdams. Es jaw esmu tahdas leetas daudf pahrbaudijis.“

„Schis fatreeks wifas Zuhfu pahrbandischanas!“ don Ugarto apstiprinaja ar skaidreem wahrdeem!

„Lai nu tas ari ta ir,“ Niwero fazija, „mehginasim, un ja ne=isdohfees, tad jaw mums sche ir gauscham mihti un tumfchi kakti, kur ikkatru nakti teel spehlehts un dserts. Bee tam ari ne reti teel durts ar nascheem, un kad weens tahds nascha duhreens reis to ohfchkeri trahpa, un tad, kas mums par to dalas?“

„Bet tas nephehles un ne=aisees, tik pat ka tas negrib dsert! Es jaw ari wimu ismehginaju, Niwero! Tas nedsehra ne weenas pilites wairaf, ka tam gribejabs.“

„Om! Tad tas ir gan wairaf bihstams, ueda es no eesahkuma dohmaju,“ wirsusluhks atbildeja, un narkschkinaja ar masajahm blehdigahm salahm azim.

(Us preekschu wehl.)

Gradi un feedi.

Saraini behrni.

Prasiju kahdam prahtigam wihran, waj wiensch man newaretu pateikt, kur zilweku behrni peedsimst faraini. Wiensch atbildeja: „Esmu behrnis redsejis, masus un masinus, bet neweens farainisch man naw nahzis azis. Esmu ari lasijis daschas etnografijas un geografijas, bet no faraineem behrneem nekur neko ne-esmu atradis. Tadeht man schkeet, ka faraini behrni nekur nebuhs atrohdami; jo zilweku behrni peedsimst pliki, tapat no baltas, melnas, farkanas, bruhnas ka ari dsel-tenas fugas. No faraineem behrneem isaugtu ari faraini zilweki un tahdi wehl naw neds dsirdeti neds redseti. Wisi zilweki nogehrbuschees ir pliki. Es til weenu paschu see-wischku esmu redsejis, kas nogehrbuschis nebij plika, wina bij spalwaina, bet ne faraina, ar wahedu Julia Pastrana, kura ari Rihga un Selgawa par naudu rahdijahs. La prasichana laikam ir mihkla!“

„Naw wis mihkla, ir skaidra pateesiba. Bet farainus zilwekus juhs tadeht newareet eeradsicht, ka teem behrnineem, it masineem farus isden un fareem, lihds ar behrneem nelauj augt leelem.“

„Brihnumis! Gribetu sinagt, kura pasaulis mala peedsimst faraini zilweki. Tas laikam naw schini pasaulē.“

„D ja! Ir gan schini pasaulē un tuwa tuwuma, Latwija: Wisi Latweeschu peedsimst faraini.“

„Na nu! kas par dauds, tas par dauds! Wisi Latweeschu peedsimst faraini?! Ka jaw fojiju, juhs man dohdeet mihkla. Pats esmu Latweeks un juhs pee manis ne-atradiseet neweena farina.“

„Nenemeet par launu, tad juhs mahte jums tohs buhs isdsinusi.“

„Nejohkotatees par dauds un nerunajeet mihklas usdohdami! Ka war pliks zilweks buht farainisch peedsimis, un ka war farus isdsiht? Nedsat, man jaw aug bahsda, to es katra treschdeenā un sestdeenā leeku nopuzeht jeb nodsiht. Bet kad nu es eetu pee balbeera un teiktu: „Er, treiben mich die Bart aus,“ tad wiensch atbildetu: „Det kann ich nit.“ Un man schkeet, ka jari naw welns, ko waretu isdsiht; bet par faru isdsichšanu man pate pirma dsirdeschana.

„Juhs laikam pasaulē dauds ko nebuscheet dsirdejuschi un waj tad tadeht, to wareet fault par mihkla, ko piemreis dsirdeet. Lai nu ta paleel ari mihkla, bet tomehr dohschu to jums jeb zitam labam garam preesch usmineeschanas.“

(Turpmal beigums.)

Studinajumi.

Wagare isfobla wezu laikū kuhjas, malka naw dahrga, tamdehl ka wairs naw leetojamas.

Brentschu walsts melle weenazi par skohlotaju, jo tahds masal lohnes pagehr un naw augstprahtigs pret faweem preeschneekem. Wafara, kad skohlneeku naw, teel atlauts algadschōs eet.

Balamutehm teel peedahwata barischa muzas spunde; gan jaw leetota, bet wehl deriga, ihpaschi jauneem eefahzejem.

Kausis isfobla jawu aufaino jepuri preesch apbrunoscha-

nahs pret resnajeem, kad galwa usleek, war katru gohda wihru isfmeet. —

Brihwuls melle fatu draugu swirbuli, kas par wina johkeem smejahs, — jo weza Dahrte esohht jaw kahdas 4 nedelas ar sohbeem wahja. Swirbuta atradejeem fohla kahdas stebules pateizibas algas. —

Latweeschu walodas mihkotajeem teel no ganeem darbs eeteikts, tamdehl ka laika-raksteem netihra Latweeschu waloda.

Garaujis peefohlahs jaunekteem par rihmetaju, ja buhtu wajadsigs jaunkundsehm us dsintu deenu rakstih; kas leelumā pastele, dabu kahdas rihmes par welti. — r.

Johfi.

Kahds bagats fainneeks dohmaja, ko fatwai meitai us dsimschanas deenu dahwinagt, lihds kurai bija wehl trihs mehnefchi laika. „Baga,“ wiensch fajija pee fewis, „es peenemschu kahdu guvernanti un lischu tai (meitai) flepni wahzu walodu eemahzih. Ar scho dahwanu es to dsimschanas deenas rihā pahrsteigschu.“

Pee kahdas Afrikas tautas esohht tahds eeradums, ka atraiknes pee katras jaunās apprezeschanas nogreeschoht weenu pirkstu. (Tas ir labi, ka schis eeradums naw pee mums pahrnahjis. — Zil dascha — dascha mihla, flaisa rohina taptu zaur to famaitata!) L. M—sch.

Labakais draugs.

Astoni wihri stahweja kapsehtā pee kahda jauna kapa, kura tee bija nu pat sawu draugu paglabajuschu. „Wiensch ir tagad mahja,“ tā weens fajija; ohtris: „Wiensch ir sawu muhschu beidsis;“ treschais: „Schehli gan, ka nahwe mums tahdu labu draugu panehma;“ zeturtais: „Nu, kreetnais draugs, tu esi debefis pee fawejeem;“ peektais: „Mirt jaw ir zilweku listens;“ festais: „Meers lai ir wina pihschteem;“ septitais: „Wiensch muhs mihleja ar pateesigu drauga firdi, tahdu draugu mehš wairs ne-atradisim.“ Astotais nefajija neta; bet tas puschoja ar afarainahm azim aisgahjuscha kapa kalmiu un frustu ar pufehm un wainageem. Tas bija aisgahjuschan labakais draugs bijis. L. M—sch.

Ari janoswihst.

No nejauschu kahdureis atgadajahs, ka darišanu peh; Maleneeks eenahl pee instrumentu taisitaja. It nopeetni brihdamees wisu apskatijis, wiensch ari lihds, lai drusku paspehlejoht, schis griboht labpraht klausitees. Meisters pee ehrgelchm kahdu brihdi ar pilneem balseem spehlejis scho jauta: „Nu ka patihl schis trohfnis?“ Maleneeks atbild: „labi gan; bet mihlais papin, newaru faprast, ka juhs to spehlešanu wareet istureht; es jaw klausidamees ween noswihdu un sweedri tagad aumalami tek.“ — Stahmera Zehlabs.

Atbildedams redaktehs Ernst Plates.